

παρέα

παρέα, η, ουσ. [<ισπαν. pareja]. **1.** ομάδα φίλων, συντροφιά: «στο διπλανό τραπέζι υπήρχε μια παρέα μόνο από κορίτσια || ο τάδε είναι το πιο καλό παιδί της παρέας μας». (Λαϊκό τραγούδι: *έλα στην παρέα μας, φαντάρε, κάτσε κι ένα ποτηράκι πάρε, ξέχνα στρατώνες και σκοπιές κι από το μπρούσκο της καρδιάς μας πίες*). **2.** στενός φίλος, σύντροφος: «ο τάδε είναι παρέα μου απ' τα παιδικά μου χρόνια». **3.** (γενικά) η έννοια της συναναστροφής, του περιβάλλοντος μέσα στο οποίο ζει κάποιος και από το οποίο επηρεάζεται: «από τότε που έκοψε τις κακές παρέες, έγινε άλλος άνθρωπος || δεν το καταλαβαίνεις τώρα, αλλά σου κάνει καλό η παρέα του». **4.** το πρόσωπο το οποίο μας συντροφεύει κάποια συγκεκριμένη στιγμή, άσχετα αν είναι φίλος μας ή όχι: «πάρε την παρέα σου κι αράξετε σ' αυτή τη γωνία, για να μιλήσετε με την ησυχία σας». **5.** φιλική προσφώνηση σε πρόσωπο της παρέας μας: «πού 'ν' τ' άλλα τα παιδιά, ρε παρέα;». **6.** φιλική προσφώνηση σε πρόσωπο που δε γνωρίζουμε το όνομά του: «πώς θα πάω σ' αυτή τη διεύθυνση, ρε παρέα;». **7α.** ως επίρρ., μαζί: «πήρε παρέα το φίλο του, γιατί φοβόταν να 'ρθει μόνος του || παρέα με τον καφέ, φέρε και κανένα βούτημα». **β.** ομαδικά: «μόλις ήρθαν όλα τα παιδιά, φύγαμε απ' το μπαράκι και φάγαμε παρέα σε μια παραθαλάσσια ταβέρνα || πήρε παρέα τους φίλους του και τους έκανε το τραπέζι, γιατί είχε τα γενέθλιά του». (Λαϊκό τραγούδι: *στα παλιά μου τα λημέρια, θα γυρίζουμε παρέα, στα Ταμπούρια και στις Κοκκινιές, στον Περαία και στις Τζιτζιφιές*). Υποκορ. **παρείτσα** κ. **παρεούλα**, η (βλ. λ.). (Ακολουθούν 12 φρ.).

- είμαι με παρέα, είμαι με συντροφιά, συνοδεύομαι από ένα ή περισσότερα άτομα: «δε θα μπορέσω να δεχτώ την πρόσκλησή σου, γιατί είμαι με παρέα»·

- θα τον (τους) κάνεις παρέα στη φυλακή, θα πας κι εσύ φυλακή όπως και αυτός (αυτοί): «αν εξακολουθήσεις τα πάρε δώσε μ' αυτόν τον απατεώνα, θα τον κάνεις παρέα στη φυλακή || ξέκοψε απ' αυτούς τους αλήτες, γιατί θα τους κάνεις παρέα στη φυλακή»·

- κάνει κακή παρέα, δεν είναι ευχάριστος, είναι δύστροπος, εριστικός: «αν έρθει ο τάδε εγώ δε θα 'ρθω, γιατί κάνει κακή παρέα»·

- κάνει καλή παρέα, είναι ευχάριστος, συγκαταβατικός, ανεκτικός: «είναι πάντοτε ευπρόσδεκτος στη συντροφιά μας, γιατί κάνει καλή παρέα». (Λαϊκό τραγούδι: *πό ξέρω, βρε μικρούλα μου, κάνεις καλή παρέα, γι' αυτό και τ' αποφάσισα να πάμε στον Περαία*)·

- κάνουμε παρέα, συναναστρεφόμαστε, είμαστε ερωτικό ή φιλικό ζευγάρι: «χρόνια κάνουμε παρέα χωρίς ούτε μια φορά να ψυχραθούνε οι σχέσεις μας». (Τραγούδι: *τόσα χρόνια κάνουμε παρέα, είμαστε ζευγάρι ταιριαστό // δεν έχω ξαναδεί, μωρό μου, πιο ωραία, θα το 'θελα πολύ να κάνουμε παρέα* (Λαϊκό τραγούδι)·

- κάνω παρέα (κάποιον), συναναστρέφομαι κάποιον: «για να κάνω παρέα με κάποιον, πρέπει να καταλάβω πρώτα τι καπνό φουμάρει». (Λαϊκό τραγούδι: *απόψε είναι πια για μας η νύχτα η τελευταία, απόψε μείνε ως το πρωί και κάνε μου παρέα*)·

- κόβω απ' την παρέα, βλ. φρ. *ξεκόβω απ' την παρέα*·

- κόβω παρέα ή κόβω την παρέα μου (με κάποιον), παύω να συναναστρέφομαι κάποιον: «απ' τη μέρα που έμαθα πως έμπλεξε με τα ναρκωτικά, έκοψα παρέα μαζί του || τον τελευταίο καιρό φερόταν παράξενα, γι' αυτό κι εγώ έκοψα την παρέα μου μαζί του»·

- με καλή παρέα και στην Κόλαση, δηλώνει την ανεπανάληπτη αξία της καλής συντροφιάς, των καλών φίλων·

- ξεκόβω απ' την παρέα, παύω να συναναστρέφομαι τη φιλική μου συντροφιά: «έχω καιρό να τον δω, γιατί από τότε που χρεοκόπησε, ξέκοψε απ' την παρέα»·

- πουλάς παρέα, έκφραση που απευθύνεται σε άτομο που αρνείται να ακολουθήσει την παρέα σε κάποια συγκεκριμένη εκδήλωση: «αν δεν έρθεις μαζί μας το βράδυ στα μπουζούκια, πουλάς παρέα»·

- τον κάνω παρέα, τον συντροφεύω: «επειδή είναι μόνος, τον κάνω παρέα, μέχρι να 'ρθει η ώρα να πάει στο ραντεβού του».

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας